

ÜNİTE 1

BİZ VE DEĞERLERİMİZ

KAZANIMLAR

Bu öğrenme alanı işlenirken dayanışma ve yardımseverlik gibi değerlerle eleştirel düşünme ile zaman ve kronolojiyi algılama gibi becerilerin de öğrenciler tarafından edinilmesi sağlanmalıdır.

SB.6.1.1. Sosyal rollerin zaman içerisindeki değişimini inceler.

SB.6.1.2. Sosyal, kültürel ve tarihî bağların toplumsal birlikteliğin oluşmasındaki yerini ve rolünü analiz eder.

Din, dil, tarih gibi kültürü oluşturan unsurlar ele alınır.

SB.6.1.3. Toplumda uyum içerisinde yaşayabilmek için farklılıklara yönelik ön yargıları sorgular.

Farklı kişi ve gruplara karşı zaman zaman rastlanan kalıp yargı ve ön yargı örnekleri incelenir. Toplumsal birlikteliğin özel gereksinimli bireylerin yanı sıra farklı sosyoekonomik gruplara mensup olanlar ile farklı etnik, dinî ve mezhepsel aidiyetlere saygı duymayı gerektirdiği üzerinde durulur.

SB.6.1.4. Toplumsal birlikteliğin oluşmasında sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı destekleyici faaliyetlere katılır.

SB.6.1.5. Bir soruna getirilen çözümlerin hak, sorumluluk ve özgürlükler temelinde olması gerektiğini savunur.

TEST - 1

SÜPER

1.

Merhabalar ben Sosyal Kale kanalının sahibi Fatih Öğretmen. Eskiden yalnızca kara tahta ve tebeşir ile ders anlatımı yaparken, teknolojinin gelişmesi ile birlikte öğretmenlikte uyguladığım yöntemler ve uygulamalarda da yeniliğe gitmek durumunda kaldım. Youtube üzerinden hazırladığım videolar ile öğrencilerime yararlı olmaya çalışıyorum. Kanalında öğrencilerim ile birlikte hazırladığımız "Meydan Okumalı Bilgi Yarışmaları" videoları kısa sürede sosyal medyada büyük destek aldı. Türkiye'nin birçok şehirden çok güzel mesajlar ve yorumlar aldık. Bu süreçte anne ve babamdan da büyük destek gördüm.

Buna göre;

- I. öğretmen,
- II. youtuber,
- III. evlat

Fatih Öğretmen'in yukarıdaki rollerden hangilerini sonradan kazanmış olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I, II ve III

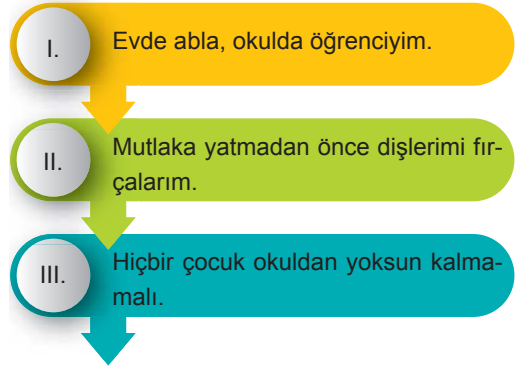
2.

Ahmet Bey, özel bir bankada güvenlik görevlisi olarak çalışmaktadır. Geçen ay kızı Melek üniversiteyi kazandı. Memleketi Ağrı'da iklim sert geçtiği için her kış anne ve babası Ahmet Bey'in yanında kalırlar. Geçim sıkıntısı yaşadığı için hafta sonları semt pazarında tekstil ürünleri satar.

Ahmet Bey'le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birden fazla doğuştan role sahiptir.
- B) En önemli rolü güvenlik görevlisidir.
- C) Hem baba hem de evlat rolüne sahiptir.
- D) Sonradan kazandığı rolleri vardır.

3.

Yukarıdaki cümleleri karşılayan kavramlar sırası ile hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Sorumluluk	Rol	Özgürlük
B)	Rol	Hak	Sorumluluk
C)	Hak	Sorumluluk	Rol
D)	Rol	Sorumluluk	Hak

4.

Ferhat Göçer, 11 Mayıs 1970 tarihinde doğdu. İstanbul Tıp Fakültesini ve 1988 senesinde girdiği İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Bölümünü bitirmesinin ardından Devlet Opera ve Balesinde iki yıl sözleşmeli olarak görev yaptı. Ferhat Göçer'in kurduğu ve Türkiye'nin tek şahsa özel senfoni orkestrası olan Metropol Senfoni Orkestrası ile konserler veren sanatçının kendi adını taşıyan ilk albümü Eylül 2005'te yayımlandı. 2007 yılında ikinci albümü olan "Yolun Açık Olsun" ile ödül kazandı. Asıl mesleği doktorluk olan ancak konser yoğunluğu nedeniyle aktif cerrahlık yapmayan Ferhat Göçer, 2017 senesinin Eylül ayında Sağlık Bakanlığına danışman oldu. Ünlü sanatçının Yağmur ve Can adında iki çocuğu vardır.

Buna göre;

I. baba

II. doktor

III. şarkıcı

sanatçının yukarıdaki rollerden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) II ve III

D) I, II ve III

5.

I- Ortaokul 6. sınıf öğrencisi olan Batuhan; annesi, babası, dedesi ve abisi ile kahvaltısını yaptıktan sonra okul servisine binip okula gitti, derse başladı. II- Okulun çevre koruma kulübünün faaliyetlerine üye olarak katıldı. III- Okuldan sonra üyesi olduğu futbol kulübünde kalecilik yaptı. IV- Batuhan, marketten ekmek alıp eve döndü. V- Akşam teyzesinin misafirlğe geldiğini görünce kuzeni ile sohbet etti.

Numaralandırılmış alanlardan hangileri Batuhan'ın sonradan kazandığı rollerini yansıtır?

A) I ve III

B) I ve IV

C) II ve III

D) II, III ve V

6.

Hayat boyu farklı roller içerisinde bulunsam da değişmeyen rollerim hep var.

Aşağıdakilerden hangisi bu rollerden biridir?

A) Kardeş

B) Memur

C) Bankacı

D) Komşu

7.

AİLE	Evlat
İŞ	Kaleci
FUTBOL TAKIMI	Şoför

Kerim Bey'in içinde bulunduğu gruplar ve sahip olduğu roller hangi seçenekte doğru verilmiştir?

A)

B)

C)

D)

8.

BİZİM AİLE

1975 yılı Türk yapımı Bizim Aile filminin konusu şöyledir: Fabrika işçisi olan Yaşar Usta kendi gibi dul Melek Hanım ile görücü usulüyle anlaşır ve evlenmeye karar verirler ancak bu durumu çocuklara anlatmak çok zor olacaktır. Melek ve Yaşar evlenir ve iki aile aynı evde yaşamaya başlarlar.

Verilen bilgilere göre Yaşar Bey için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İçinde bulunduğu grup sayısında artış olmuştur.
- B) Rollerini zamanla arttığı için sorumlulukları da artar.
- C) Sonradan kazandığı rolleri arasında usta olmak vardır.
- D) Melek Hanım'la evlenmesi yeni bir rol kazandırmamıştır.

9.

Bireylerin içinde buldukları rollerle birlikte kendilerinden beklenen davranışlar da değişmektedir.

Buna göre mesleği doktorluk olan Zehra Hanım aşağıdakilerden hangisini yaparsa rolü ile çelişmiş olur?

- A) Hastasını tedavi etmek için ilaç reçetesi yazması
- B) Doktorlar tarafından reçete edilen ilaçları temin etmesi
- C) Acil durumu olan bir yaralıya kalp masajı yapması
- D) Ameliyat olacak hasta için karar vermesi

10. Değişen rollerimizi sosyal bilgiler dersinde öğrenen ailesinin tek çocuğu olan Hasan zamanla aşağıdaki rollerden hangisini üstlenemez?

A)

B)

C)

D)

11. Murat evde baba, okulda kantinci, toplu taşıma aracında ise yolcudur.

Bu duruma göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bireyin içinde bulunduğu gruba göre rolü değişir.
- B) Bireyler tek bir önemli role sahiptir.
- C) Bireyin birden fazla rolü olabilir.
- D) Bireyin doğuştan kazanılan rolü olduğu gibi sonradan kazandığı rolleri de vardır.

12.

Babası Türk, annesi Boşnak olan Cedi, 1995 yılında Makedonya'nın Ohri şehrinde dünyaya geldi. İki çocuğu olan ailenin en küçüğüdür. Saraybosna'da bir gün kulübünde basketbol oynarken EuroLeague takımı Efes Pilsen scout'ları tarafından izlenip keşfedildi ve daha sonra 13 yaşındayken ailesiyle birlikte İstanbul'a getirildi. Türkiye'ye taşındıktan sonra Türk vatandaşlığına geçen Cedi, 2007 yılından itibaren Efes altyapısında forma giymeye başladı.

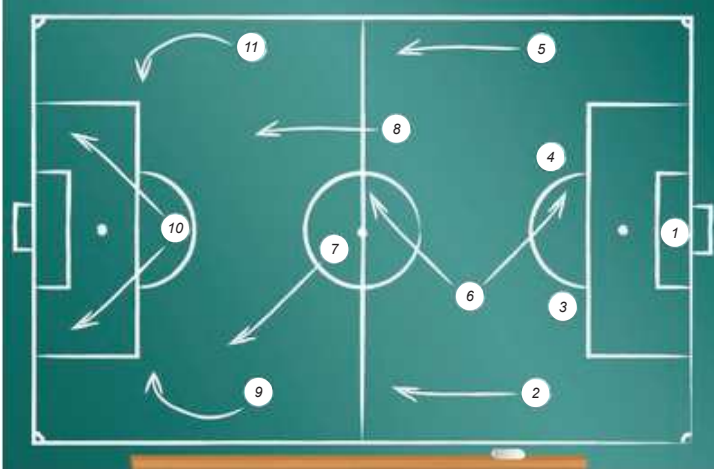
Bu bilgiye göre Cedi Osman'ın;

- I. kardeş   II. sporcu   III. takım kaptanı   IV. evlat

sahip olduğu roller hangileridir?

- A) Yalnız II   B) I ve IV   C) I, II ve III   D) I, II ve IV

13.

- Defans, futbolda amacı gol yemeyi önlemek olan taktiktir. Rakip takımın hücum oyuncularını durdurmakla görevlidirler.
- Forvet, futbolda amacı gol atmak olan hücum oyuncusu anlamına gelir.

Sosyalspor'un maç öncesi taktiklerine verilen futbol terimlerini dikkate alarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) 1 numaralı oyuncu kaleci rolündedir.
B) Grup içinde tüm oyuncuların rolü aynıdır.
C) 2, 3, 4 ve 5 numaralı oyuncular defansta rol almıştır.
D) Takımın sayı kazanması forvetteki oyuncuların rolüdür.

1.

Verilen görsellerde;

I. dil

II. kültür

III. tarih

IV. din

bizi biz yapan değerlerden hangilerine yer verilmiştir?

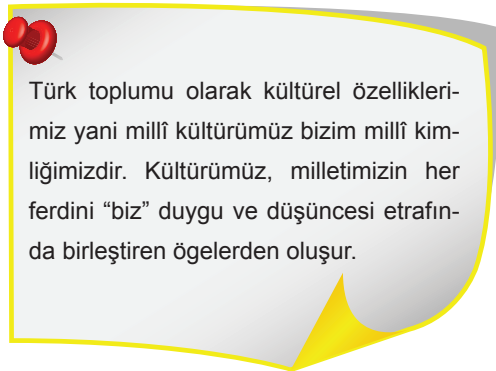
A) I, II ve IV

B) I ve IV

C) II ve III

D) I, II ve III

2.

Aşağıda verilen örneklerden hangisi bu düşünceyi yansıtmaz?

- A) Komşusunun cenaze merasimine bütün mahallenin katılması
- B) KONSERE giden gençlerin birlikte şarkı söylemesi
- C) Millî takım maçlarında farklı takım tutanların yan yana oturması
- D) Düğün yemeklerinin köy ortasında el birliği ile pişirilmesi

3.

Her milletin kendine özgü gelenekleri, kendine özgü âdetleri, kendine göre millî özellikleri vardır. Hiçbir millet, aynen diğer bir milletin taklitçisi olmamalıdır. Çünkü böyle bir millet, ne taklit ettiği milletin aynısı olabilir, ne kendi milliyeti içinde kalabilir. Bunun sonucu şüphesiz ki acıdır.

Türk milletine seslenen Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu sözü ile;

- I. millî kimliğin önemine,
- II. Batı'yı örnek almamız gerektiğine,
- III. kültürümüzün esaslarına

mesajlarından hangilerini vermiştir?

A) Yalnız II

B) I ve III

C) II ve III

D) I, II ve III

4. Gezelim Görelim programı TRT Avaz ekranlarında seyircisi ile buluşuyor. Sunucu Nuray Yılmaz bu haftaki bölümde Kars iline ait el sanatları, antik Ani Harabeleri, lehçesi ve yemekleri ile dolu dolu bir program olduğunu tüm seyircinin ekrana kitleneceği bir bölüm olduğunu belirtti.

Gezelim Görelim programının Kars çekiminde kültürel öğelerden;

- I. tarih,
- II. sanat,
- III. dil

hangilerine yer verildiği söylenebilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II
C) I ve III   D) I, II ve III

5.

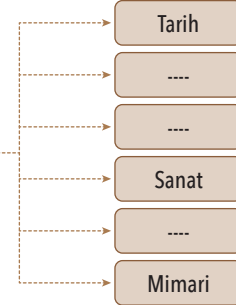
Ebru, asırlar önce renklerin kâğıdın ardına düşmüş, birlikte İpek Yolu'ndan geçip Anadolu'ya "ebru" ismiyle gelmiş, çok eski bir Türk sanatıdır. Kitap kapaklarına renk olmuş, zamanla yeni tekniklerle kendi özgünlüğünü bulmuş, yaşamın ve geleneksel kültürün bütünlüğü bir parçasıdır. Ebru sanatı, Kültür ve Turizm Bakanlığımızın girişimleriyle 2014 yılında UNESCO'nun (Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü) "Somut Olmayan Kültürel Miraslar" arasında yer almıştır.

Kültürümüzü oluşturan sanat dallarından biri olan ebru için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Toplumu oluşturan unsurlara örnektir.
B) Zamanla isim değişimine uğramıştır.
C) Kültürel birikimin izlerini taşımaktadır.
D) En değerli el sanatı kabul edilmiştir.

6.

**KÜLTÜRÜMÜZÜ
OLUŞTURAN
UNSURLAR**

Verilen şemada kültürümüzü oluşturan unsurları tamamlamak isteyen bir öğrenci aşağıdakilerden hangisini yazamaz?

- A) Gelenek   B) Teknoloji
C) Dil   D) Din

FARKLIŞEM

7.

Dil: Kültürün nesilden nesile aktarılması, yaşaması ve gelişmesi dil yoluyla olur. Böylece millet hayatındaki devamlılık dil sayesinde sağlanmış olur. Kültürün bazı unsurları varlığını ve devamlılığını dile borçludur. Toplumsal yaşamın vazgeçilmezi olan değerler, örf ve âdetler, gelenek ve görenekler dil vasıtasıyla nesilden nesile aktarılır. Bu yüzden Türkçemizin korunması ve geliştirilmesi, kültürün yaşaması için önemlidir.

Yukarıda verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi dilin önemini anlatan bir söz değildir?

- A) Dil herkesin bir taş eklediği yapıdır.
B) İnsan diliyle değil, yaptığı işlerle konuşmalıdır.
C) Dil, millet denilen toplumun en önemli sosyal varlığıdır.
D) Millet için gerekli olan her şey dilde saklıdır.

8. Aşağıda, Türk milleti olarak “bizi biz” yapan özelliklerimizi anlatan ifadeler verilmiştir

İFADELER		D	Y
I	İslam inancının önemli merkezlerinden biri olan cami, toplumsal birlikteliği destekler.	😊	
II	Asırlardır üç kıtaya hâkim olan atalarımız tarih birlikteliği sağlamıştır.		😞
III	Kültürel öğelerden en önemlisi her zaman dil olmuştur.	😊	
IV	Toplumsal birliktelikte düğünler, bayramlar önemli yer tutar.	😊	
V	Gelenekler birlikteliğin sözlü unsurudur.		😞

Tablonun doğru olabilmesi için hangi iki seçenek yer değiştirmelidir?

- A) I ve II   B) I ve III
C) III ve V   D) IV ve V

- 9.

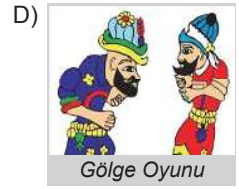
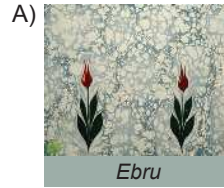
Aslında kişinin bütün hâl ve hareketlerini yazılı kanunlarla tanzim etmek mümkün değildir. Çünkü yasalar genellikle hakları ve cezaları tayin etmektedir. Oysa insanın toplumda birçok sosyal ilişkileri bulunmaktadır; özür dilemek, selamlaşmak, saygı göstermek, davetlere katılmak, konuşmak, tartışmak, yazmak vs. Bu davranışlarda nasıl bir usulün gerektiğini kanunlar değil gelenek ve görenekler tayin eder.

Buna göre aşağıdaki örneklerden hangisi gelenek ve göreneklere örnek gösterilemez?

- A) Bayram sabahları el öpme merasiminin yapılması
B) Düğünden önce kına yakma âdeti
C) Asker uğurlamada evlere bayrak asılması
D) Trafikte yayalara öncelik tanınması

10. Sanat bir milleti diğer milletlerden ayıran bir millete has duygu ve zevklerin tezahürü ve şekillenmesidir. O milletin güzeli yaratma ve bulma tarzıdır. Bunun sonucunda sanat eseri ortaya çıkar. Her milletin sanat eğilimi ayrı bir özellik taşır. Söz, ses, mekân, renk, ışık, zevk ve anlayışı farklıdır. Demek ki sanat bir milletin ortak zevkinin ifade edilidir.

Verilen bilgiye göre aşağıdaki görsellerden hangisi Türk kültürünü oluşturan sanat dallarından biri değildir?

- 11.

İslamiyet'in birleştirici gücü millî kültürümüzü etkileyerek toplumsal birlikteliğimizi güçlendirmiştir. Toplumsal birliğimizin güçlenmesine ---- gibi şahsiyetlerin eserleri de katkı sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu şahsiyetlerden biri değildir?

- A) Yunus Emre
B) Mevlâna Celâleddin Rumî
C) Hacı Bektaş Veli
D) Aziz Sancar

12.

Derviş bir gün sevginin önemini bilmeyenlere bir sofrada hazırlamış. Hepsini sofrada yerlerini almışlar. Derken tabaklar içinde sıcak çorbalar gelmiş ve arkasından da derviş kaşıkları denilen bir metre boyunda kaşıklar.

Derviş şöyle bir şart koymuş:

— Bu kaşıkların ucundan tutup öyle yiyeceksiniz.

“Peki” deyip çorbalarını içmeyi denemişler.

Fakat kaşıklar uzun geldiğinden sıcak çorbayı döküp saçmaktan hem kendilerini yakmışlar hem de ağızlarına bir damla bile götürememişler. En sonunda bakmışlar olacak gibi değil sofradan aç kalkmışlar.

Daha sonra derviş, bu defa sevgiyi gerçekten bilenleri yemeğe çağırmış. Yüzleri aydınlık, gözleri sevgi ile gülümseyen insanlar gelmiş, sofraya oturmuş. Onlara da aynı şartı dile getirmiş.

Her biri uzun kaşığını çorbaya daldırıp sonra karşısındaki kardeşine uzatarak çorbalarını içmişler. Böylece her biri diğerini doyurmuş ve sofradan afiyetle şükrederek kalkmışlar.

Derviş sevgiyi gerçekten yaşayanların farkını soranlara;

— İşte! Kim ki hayat sofrasında yalnız kendini görür ve doymayı düşünürse o aç kalacaktır. Ve kim kardeşini düşünür de doyurursa o da kardeşi tarafından doyurulacaktır.

Yukarıda verilen hikâyeye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Milletimizin her ferdi için “biz” duygu ve düşüncesi etrafında birleştirmeliyiz.
- B) İhtiyaçlarımız ve çıkarlarımız doğrultusunda birlik kurmalıyız.
- C) İhtiyaçlarımızın tümünde birlik, beraberlik, yardımlaşmaya ihtiyaç duyarız.
- D) Fikir ayrılıklarının olduğu yerde birlik ve beraberliğe gerek yoktur.

1.

Toplumda oluşmuş kalıp yargılar, toplumdaki farklı cinsiyet, sosyoekonomik gruplara karşı olabileceği gibi farklı etnik, dinî gruplara karşı da olabilir. Cinsiyet ayrımcılığı ile ilgili kalıp yargılara da sıklıkla rastlarız.

Aşağıda verilen örneklerden hangisi cinsiyet ayrımcılığına örnektir?

- A) Şişmanlar polis olamaz.
- B) Doktorlar sert kişiliğe sahiptir.
- C) Siyahiler sporda daha başarılıdır.
- D) Kızlar iyi futbol oynayamaz.

2.

Düşünceler, ırklar, diller
Bizi birbirimizden ayıran özellikler
Tek bir ortak yanımız
Bizim insan olmamız

Ben sen veya sen ben
Bir kelime yer değişmiş ne fark eder
Bir tek söyleyişimiz farklıysa
Susarız hepimiz tek neden buysa

Birlikte güvendeyiz hepimiz
Farklılıklarla anlaşılıyor özelliklerimiz
Bir güç olursak eğer
Her işi yapabiliriz beraber

Verilen şiire göre;

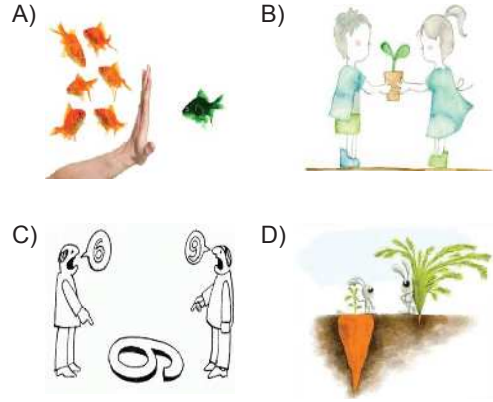
- I. sosyal ilişkilerimizde yapıcı olmayı,
- II. kalıp yargıların toplumu böldüğü,
- III. birlik ve beraberliğin gerekliliği

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

3. **Ön yargı:** Bir kişi ya da olaya ilişkin yeterli bir bilgi edinmeden, önceden, peşin bir karara varmış olma durumudur.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi bu tanımı desteklemez?

4.

Karikatürle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Fiziksel ön yargıların yanlış anlaşılmalara yol açtığına
- B) Ön yargıların, bireysel farklılıklara duyulan saygıyı azalttığına
- C) İnsanlar arasındaki olumlu iletişimin güçlendiğine
- D) Empati ve karşılıklı saygı anlayışının da geliştirilmesi gerektiğine

5.

20 yaşındaki genç delikanlı otobüsün camından bakarken birden bağırdı.
— Baba; arabalar, arabaları görüyor musun, bizle geliyorlar.
Babası gülümsedi ve mutlulukla saçını okşadı.
Genç bir süre daha dışarıyı izledi ve sonra birden bağırdı.
— Bulutlar baba, bulutlar harika!
Baba gülümseyerek oğlunu izledi.
— Baba ağaçlar dedi aniden delikanlı. Onlar hep geride kalıyor, dedi.
Arkada oturan yaşlı adam, bu bağırmalardan rahatsız olmuş olacak ki;
Babanın omzuna dokundu.
Beyefendi oğlunuzu iyi bir doktora götürmelisin. Problemi var herhâlde.
Baba geriye dönerek “O zaten iyi bir doktordan geliyor. Oğlum doğuştan kördü ve ameliyat sonrası gözleri açıldı.” dedi.

Verilen hikâyede yapılan hata aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğüt verme   B) Ön yargı   C) Yargılama   D) Empati

6.

Merhaba ben Amine. Dört sene önce ailemle Suriye'den geldik. Hatay'da yaşıyorum ve 6.sınıfa gidiyorum. İlk zamanlar sınıfta kimse benim ile oturmak istemedi ama zaman geçtikçe ve beni tanıdıkça sınıfım ile kaynaşım. Şu an çok mutluyum okulumu çok seviyorum.

Amine'nin anlatımına göre;

- I. başlangıçta ön yargılı davranıldığı,
II. cinsiyet ayrımcılığına maruz kaldığı,
III. zamanla ayrışmanın azaldığı

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve III
C) II ve III   D) I, II ve III

7.

Renginden dolayı insanlardan nefret etmek, haksızlıktır. Hangi renkten nefret ettiğinin önemi yok, bu haksızlıktır.

En büyük insan, kendini en çok sayıda insanın yerine koyabildir.

Fikrini değiştiremeyenler hiçbir şeyi değiştiremez.

Yukarıdaki kavramlar aşağıdaki terimlerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Farklılıklara Saygı   B) Empati
C) Ön Yargı   D) Çatışma

8.

Savant sendromlu deha Ali Vefa'nın en büyük hayali doktor olmaktır. Engeline ve karşılaştığı bütün ön yargılara rağmen tıp fakültesini bitirmiş, stajını tamamlamış ve geriye sadece ihtisas yapmak kalmıştır. Yaşadığı taşra şehirden ayrılır ve manevi babası Adil Erinç'in başhekim olduğu İstanbul Berhayat Hastanesinde cerrahi bölüm asistanı olarak işe başlamak üzere yola çıkar. Aynı sıralarda hastane yönetim kurulu toplanmış, Ali'nin işe alınıp alınmayacağını tartışmaktadır. Hastalığından dolayı insanlar onun doktorluk yapamayacağını ve başarısız olacağını düşünmektedir.

Mucize doktor dizisinin konusu incelendiğinde,

- I. Farklılıklara saygı duyulmamaktadır.
- II. Empati kurularak işe alınmıştır.
- III. Ali Vefa'yı tanımadan peşin hüküm uygulanmıştır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) I ve III   D) I, II ve III

9.

KİRALIK DAİRE

3 + 1

Not: Öğrenci ve bekâr aramasın.
Sadece aileye verilecektir.

Verilen kiralık ilanına göre ev sahibi;

- I. ön yargılı,
- II. peşin hükümlü,
- III. empati kurabilen

kişilik özelliklerinden hangisine sahiptir?

- A) Yalnız III   B) I ve II
C) II ve III   D) I, II ve III

10.

Osmanlı mekteplerinde her çocuk kendi ilgi alanı ve yeteneğine göre değerlendiriliyor, ona göre eğitiliyordu. Bütün öğrencilere aynı dersler verilmiyordu. Ve mektebin duvarında şöyle yazıyordu: "Burada hiçbir balık uçmaya, hiçbir kuş yüzmeye zorlanmaz."

Verilen görselde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklılıklara saygı duyulması gerektiği
B) Peşin hüküm vermenin kazanç sağlayacağı
C) Ana derslerin her öğrenciye verilmesi gerektiği
D) Yapamayacağı işlerde insanı boş vermek gerektiği

11.

Yukarıdaki sözde Yunus Emre'nin verdiği mesaj hangisidir?

- A) Empati kurmanın önemi
B) Ön yargısız olmanın gerekliliği
C) Peşin hükümlü olmanın faydası
D) Kalıp yargıların gerekliliği

12 ve 13. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Rosa Parks, Amerika'da yaşayan ve terzi yapan siyahi bir kadındı. 1 Aralık 1955'te iş çıkışı otobüse bindi ve beyazlara yer verme kuralına uymadı!.. ABD Yasası, siyah yolcularla beyaz yolcuların aynı koltukta yan yana oturmasına da izin vermiyordu. Bazı beyaz yolcular ayakta kalınca şoför Rosa Parks'ın ve onunla aynı sırada oturan diğer siyahların arka sıraya geçmesini istedi. Rosa Parks'ın yanında cam kenarında oturan erkek yolcu kalktıktan sonra Parks onu takip etmek yerine onun kalktığı yere kaydı. Rosa Parks, otobüs şoförünün neden kalkmadığını sorması üzerine "Çünkü kalkıp yerimi bir başkasına vermem gerektiğine inanmıyorum" diye cevap verdi. Bunun üzerine şoför polis çağırdı ve Rosa Parks "kamu düzenini bozmak" suçundan tutuklandı. Bu tutuklama, Kadınların Politik Konseyinin (WPC) başı çektiği otobüs boykotu eyleminin örgütlenmesini sağlayan ilk adım oldu. Rosa Parks'ın mahkemeye çıkarıldığı 5 Aralık günü Montgomery'de yaşayan neredeyse tüm siyahların katıldığı otobüs boykotu eylemi gerçekleştirildi. 40 bin kişinin yürüyerek işe gitmesi şehirde yaşayan neredeyse herkesin dikkatini çeken bir eylem olmuştu. Rosa Parks o gün mahkemece kamu düzenine itaatsizlikten 14 dolar para cezasına çarptırıldı. Siyahların boykotu bir yıldan uzun süre, 20 Aralık 1956 tarihine kadar devam etti. Bu eylem ayrımcılık karşısında ilk geniş kapsamlı eylem olarak tarihe geçti. Montgomery'deki belediye otobüslerinde siyahlara yönelik bu ayrımcı uygulama 1956 yılının Aralık ayında kaldırıldı. Eylem başarıya ulaşmıştı.

12. Anlatılan olayda Rosa Parks'ın tepki gösterdiği davranışlar arasında;

- I. cinsiyet ayrımcılığı,
- II. toplumda ayrışma,
- III. farklılıklara saygılı olmamak

öncüllerinden hangisi yoktur?

- A) Yalnız I   B) I ve II
C) I ve III   D) II ve III

13. Yaşanan olay sonrasında toplumun gösterdiği davranışlarla ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Farkındalık artırılmış, birlikte mücadele verilmiştir.
B) Irk ayrımcılığı bu eylemle tüm dünyada son bulmuştur.
C) İnsanlar arasındaki iletişim ve duygusal bağ güçlendirilmiştir.
D) Verilen mücadele ile kalıp yargıların kırılması sağlanmıştır.

1.

Enes

Köy okullarına kitap kampanyası başlattık.

Görme engelli arkadaşımı yaya geçidinden geçirdim.

Burak

Can

Anneme yardım edip odamı topladım.

Çıkan yangından sonra sınıfta ağaç diktik.

Emre

Yukarıda verilen öğrenci faaliyetlerinden hangisi sosyal sorumluluk örneği değildir?

- A) Enes B) Burak
C) Can D) Emre

2.

Sosyal yardımlaşma ve dayanışma insanların beslenme, giyinme, barınma, eğitim, sağlık gibi ihtiyaçlarını karşılamak için ortaya çıkan, toplumun ekonomik yapısını dengede tutan, birlik ve beraberliği artıran değerlere sosyal yardımlaşma ve dayanışma denir.

Buna göre 6. sınıf öğrencisi Belinay'ın aşağıdaki örneklerden hangisini yapması beklenemez?

- A) Yaşlı dedesinin ayağa kalkması için destek olması
B) Hasta komşusunun marketten siparişlerini alması
C) Engelli arkadaşının çantasını taşıması
D) Türk Kızılayına kan bağışında bulunması

3.

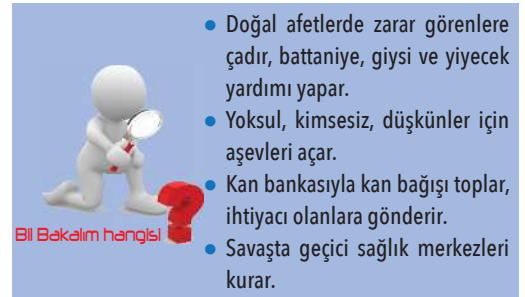
Buna göre maddi yardımlaşmaya;

- I. Ahmet Bey'in Ramazan ayında fakir ailelere erzak dağıtması,
II. mahalledeki kadınların yaşlı Aysel Teyze'nin evini temizlemesi,
III. Aylin Hanım'ın Türk Kızılayına bağış yapması

örneklerinden hangisi verilebilir?

- A) Yalnız II B) I ve II
C) I ve III D) I, II ve III

4.

- Doğal afetlerde zarar görenlere çadır, battaniye, giysi ve yiyecek yardımı yapar.
- Yoksul, kimsesiz, düşkünler için aşevleri açar.
- Kan bankasıyla kan bağışı toplar, ihtiyacı olanlara gönderir.
- Savaşta geçici sağlık merkezleri kurar.

Yukarıda yaptığı faaliyetler verilen sivil toplum kuruluşu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) TEMA B) LÖSEV
C) Türk Kızılayı D) YEŞİLAY

5. **İmece:** Kırsal kesimlerde ortak ya da kişisel işlerin el birliğiyle ve sırayla yapılmasına dayanan geleneksel yardımlaşmaya imece denir.

Sivil Toplum Kuruluşu (STK): Devletin ihtiyaçları karşılayamadığı durumlarda, insanların bir araya gelerek oluşturduğu gönüllü kuruluşlara sivil toplum kuruluşları denir.

Verilen tanımlar dikkate alındığında aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsanların birbirine yardım ederken çıkarlarını düşündüğü.
- B) Birlik ve beraberlik içinde yardımların yapılmasıdır.
- C) Karşılığında belli bir ücret alındığı.
- D) Devlete bağlı çalışan kuruluşlar olduğu.

6.

Sosyal bilgiler dersinde konuyu işleyen Ela aşağıdakilerden hangisini şemaya yazarsa hata yapmış olur?

- A) Toplumda ön yargıyı artırır.
- B) Bir arada yaşamamızı sağlar.
- C) Sosyal bağlarımızı güçlendirir.
- D) Toplumsal huzuru sağlar.

7.

Mantı ve gözleme satarak öğrencilere burs veriyorlar

Nevşehir'de Yardım Sevenler Derneği üyesi kadınlar, dernek binasında yaptıkları mantı ve gözlemeleri satarak üniversite öğrencilerine burs veriyor. Türkiye Yardım Sevenler Derneğinin çoğunluğunu emekli öğretmenlerin oluşturduğu hayırsever kadınlar, maddi durumu iyi olmayan üniversite öğrencilerine destek olabilmek için ilginç bir yöntem buldu. Haftada bir gün dernek binasında bir araya gelen kadınlar, sabahın erken saatlerinden itibaren derneğin odalarında hummalı bir çalışmaya giriyor. Yaptıkları mantı ve gözlemlerden elde ettikleri kazanç ile şimdiye kadar 800 öğrenciye burs verdiklerini söylediler.

Verilen örnek olayda yardımlaşma ile ilgili,

- I. İnsanın kişiliğinin ve ahlakının gelişimine yardımcı olur.
- II. Yapılan yardımlar karşısında maddi çıkar sağlar.
- III. Dayanışma ve sorumluluk gibi güzel duygu ve davranışların gelişmesine katkı sağlar.

yargılarından hangisine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

8.

<p>TEMA Vakfı, erozyonla mücadele etme, toprağımızı koruma ve sürdürülebilir yaşam amacıyla çalışmaktadır. Türkiye'nin doğasını koruma hedefiyle, ülke çapında eğitim, ağaçlandırma, kırsal kalkınma ve savunuculuk çalışmaları yürütmektedir.</p>	<p>TEGV, ilköğretim çağındaki çocuklarımızın, daha güzel bir çocukluk yaşamaları ve yarınlara umutla bakmaları için okul içi ve dışı saatlerde çok yönlü bir eğitim desteği almalarını ve çağdaş eğitim olanaklarından faydalanmalarını amaçlıyor. Kuruluşundan bu yana 2 milyondan fazla çocuğumuza verdiği eğitim desteğini on binlerce gönüllüsü ile gerçekleştiriyor.</p>	<p>Lösemili ve kan hastası çocukların eğitimi ve diğer ihtiyaçlarını sağlar. Kan hastalıkları tedavisi için eğitim ve araştırma kurumları kurar. Lösemi hastalığını tanıtır, ailelerin problemlerini topluma aktarır. Lösemili çocuklar hastanesi LÖSANTE'yi kurmuştur. İlköğretim okulu lösemiyi yenen çocuklara hizmet vermektedir.</p>

Sivil toplum kuruluşları ile ilgili verilen bilgilere göre,

- I. Tek bir alandaki soruna hizmet etmişlerdir.
- II. Toplumsal problemlere çözüm üretmişlerdir.
- III. Gönüllülük esasıyla hizmet etmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

9.

Osmanlı Devleti zamanında genellikle cami etrafında bulunan ve üzerinde para koyabilecek bir oyuğu bulunan sadaka taşları, mesaisine akşam karanlığında başlardı. Dar ve çıkmaz sokaklı Osmanlı mahallesine karanlık çöktüğünde canlanırdı sadaka taşları. Sadaka taşlarına para bırakıldıktan sonra ihtiyacı olan kişi sadaka taşından sadece ihtiyacı kadarını alır ve diğer ihtiyaç sahiplerini de düşünürdü. Günümüzde ise itimat bakkaliyesi projesi ile öğrenciler ihtiyaç fazlası aldıkları ürünleri ihtiyacı olan arkadaşlarının alabilmesi için hazırlanan reyona bırakıyor.

Yukarıda verilen yardımlaşma örneklerine göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Cimrilik, bencillik, kıskançlık gibi kötü duygu ve davranışlara engel olur.
- B) Öncelikli olarak bireysel ihtiyaçlarımızın karşılanması hedef alınmıştır.
- C) Geçmişten günümüze yardımlaşma yöntemi değişse de amacın değişmediğini gösterir.
- D) Sevgi, dayanışma gibi güzel duygu ve davranışların gelişmesine katkı sağlar.

10.

Yukarıda verilen yardım kampanya afişlerine göre,

- I. Birlik ve beraberlik duygusu aşılarmaya çalışılmıştır.
- II. Dinî ve insani duygularla hareket edilmiştir.
- III. Muhtaç olan insanlara yalnız olmadıkları hissettirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

11.

Leylek Vakfı

Kalpieri sevgi ve şefkatle dolu atalarımız, insanların ihtiyaçlarını görüp gözettikleri gibi, hastalanan kuşların, dağda aç kalan kurtların, yaralanan atların da hizmetlerine koşmuşlar, onların tedavisi, beslenmesi ve nesillerinin devamı için çeşitli vakıflar kurmuşlardır. Leyleklerimiz için Ödemiş'te Mürselli İbrahim Ağa'nın kurmuş olduğu vakfın hizmetleri arasında leyleklerin beslenmesi için senelik 100 kuruş para ayrılmasını istemiştir.

Leylek Vakfı hakkında verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sadece insanların ihtiyaçları dikkate alınmamıştır.
- B) Doğada yaşayan hayvan ve bitkiler de önemsenmiştir.
- C) İhtiyaçların karşılanması için sürekli kuruluşlar kurulmuştur.
- D) Atalarımızın başlattığı vakıf kültürü günümüzde kalmamıştır.

1.

Sosyal bir varlık olan insan toplum hâlinde yaşar. İnsanların ortak yaşamlarını düzenleyen birtakım kurallar vardır. Anayasa ve yasalarla düzenlenen yazılı kurallarla birlikte gelenek ve görenekler, görgü kuralları vb. yazısız kuralların oluşturduğu bu kurallara uyulmadığı takdirde toplum yaşamında kargaşa doğar, rahat ve mutlu bir yaşam sürdürülemez.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yazısız kurallara uyulmadığında karşılaşılan sorunlardan biridir?

- A) Kırmızı ışıkta geçen Ali Bey'in trafikte kazaya yol açması
- B) İşe geç kalan Hatice Hanım'ın maaş kesintisi cezası alması
- C) Dolmuşta yaşlı adama yer vermeyen Arda'nın ayıplanması
- D) Ödevini yapmayan Elif'in düşük not alması

2.

Kişi toplumda kendi hakkını savunabilmeli ve özgürce hareket edebilmelidir. Ancak başkalarının haklarını ve özgürlüğünü dikkate alarak sorumlu davranmalıdır. Her şeyde olduğu gibi hak ve özgürlüklerin de bir sınırı olduğu unutulmamalıdır. Nitekim sınırsız özgürlük, özgürlüğü ortadan kaldırır.

Buna göre 6. sınıf öğrencisinin davranışlarından;

- I. derste izin almadan konuşmak,
- II. odasını temiz ve toplu tutmak,
- III. hastalandığında doktora gitmek

hangisi hak ve özgürlüğü olamaz?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3.

Hüseyin Bey oturduğu apartmanın yöneticisidir. Sene başı apartman toplantısında çöplerin haftada iki gün salı ve cuma olmak üzere kapı önüne çıkartılması ve korunaklı bir poşette muhafaza edilmesi kararı almışlardır. Fakat zemin katta oturan Nermin Hanım kurallara uymayıp farklı günlerde de çöp bırakmıştır. Defalarca uyarılmasına rağmen davranışını değiştirmemiş ve apartman yöneticisini zor durumda bırakmıştır.

Yaşadığı olayı hak ve sorumlulukları çerçevesinde çözmek isteyen Hüseyin Bey'in hangi davranışı sergilemesi beklenebilir?

- A) Komşularını örgütleyip Nermin Hanım ile konuşmalarını sağlamak
- B) Komşusu ile sözlü tartışmaya girmek
- C) Ceza olarak çöplerinin alınmamasını sağlamak
- D) Gerekli makamlara dilekçe ile başvurmak

4.

Haklarım	Sorumluluklarım
Eğitim Hakkı	Ödevlerini zamanında yapmak
I	Zamanında tedavi olmak
Yaya geçidini kullanmak	Trafik kurallarına uymak
Evcil hayvan edinmek	II

Tabloda hak ve sorumlulukla ilgili davranışların tamamlanması için hangi seçenek işaretlenmelidir?

	I	II
A) Sağlık Hakkı		Zamanında bakımını yapmak
B) Yaşama Hakkı		Odamızı toplamak
C) Beslenme Hakkı		Sağlıklı yiyecekler yemek
D) Barınma Hakkı		Çevreyi temiz tutmak

8 ve 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bir süre önce dünya markası bir meşrubat firmasının televizyondaki promosyon reklamını izleyen Deniz, 6 adet kapak biriktirene 3 adet pembe bardak verildiğini öğrendi. Kapakları biriktiren küçük kız, bardakları almak için babasıyla birlikte bakkal, market ve diğer satış noktalarına gitti. Bardakları alamayınca bunu birkaç defa daha tekrarladı ancak bir türlü bardakları alamadı. Elif Deniz Akyol, eğitim gördüğü okuldaki bir derste öğretmenin tüketicinin korunması yönündeki verdiği bilgileri evde ailesiyle paylaştı. Baba Süha Akyol önce şikâyetini meşrubat firmasına ilettil. Daha sonra 27 Aralık 2017'de e-Devlet üzerinden Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğüne şikâyetinde bulundu. Yaklaşık bir ay sonra meşrubat firması tarafından aileye 6 adet bardak gönderildi.

8. Buna göre Elif Deniz ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Basit bir kampanyayı fazlası ile büyütüştür.
- B) Yasal yollara başvurarak hakkını aramıştır.
- C) Aldığı eğitimlerin faydasını görmüştür.
- D) Ailesinden yardım alarak başvuruda bulunmuştur.

9. Elif Deniz'in yaşadığı örnek olay dikkate alınarak hak aramada sırası ile hangi yöntem kullanılmalıdır?

- A) İlk önce tüketici mahkemesine başvurulmalıdır.
- B) İlgili belediye veya kaymakamlığa gidilmelidir.
- C) Firmaya durum bildirilmeli sonuç alınmaz ise tüketici haklarına başvurulmalıdır.
- D) Firmaya durum bildirilmeli olumsuz sonuç durumunda başka bir firmadan alınmalıdır.